

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת ויגש תשפ"ב

[219]

- ג בענין חיים עם ה' יתברך ותכלית החיים _____
- ה עבודה בשניה בלילה _____
- ז יסורים _____
- ז שלוש שאלות שונות _____
- ח הלסת שלי מעוותת _____
- ח כיצד צריך להסתכל על צדיקים _____
- ח מה המקור שדוד הרגו ליצה"ר בתעניות _____
- ט הסתכלות על נר חנוכה _____
- ט שמירת הברית _____
- י היאך להשתמש בתשובות הרב _____
- י קושי בחיי אישות _____
- י נפש האדם בשיעורים על ארבעת היסודות _____
- יא יצירתיות ואסתטיקה בנפש האדם _____
- יא שמות האמוראים ותורתם _____
- יא תיקון חצות לאישה _____
- יב מבט בקורתי לחיים _____
- יב קבלת תענוג וחיבור לא"ס _____
- יג שרשי אומות ודל"א וקורונה _____
- טו תורת הרב ותורת הרב מודגשטרן _____
- טז שאלות בפנימיות _____
- יז תמיכת עולם התורה מהממשלה באמריקא _____
- יז משפחה שלא יכולים לאכול מאכלים מסוימים _____
- יז מציאות חן _____
- יח סגולה בלימוד התורה וסגולה בחנוכה _____
- יט הדרכת חתנים _____
- יט מהיכן נובע רצון חזק לזכות לעוד ילדים _____
- יט הדרכות בעבודת ד' _____
- כא הדרכה לחיבור וקדושה _____
- כא בקשה להשתמש בחומרים של הרב _____
- כב חן אשה על בעלה _____

- כב מי נחשב עני על פי התורה? _____
- כב להיות חלק מקהילה _____
- כג מהו החיבור הנכון להורדת נשמות _____
- כג תורה תפילה וזיווגים _____
- כד אשה שניה ולשאת שתי נשים _____
- כד פתרון חלום _____
- כה בעל שלומד עד שעה מאוחרת ומונע צרכי אשתו _____
- כה כשוטו של מקרא _____
- כה חינוך ליראת שמים _____
- כו כלל ופרט וכלל _____
- כז כיצד ומתי להתפלל על קברי צדיקים _____
- כח קריאת כף היד _____
- כט מהי הדרך לגדול ולהתעלות בתורה _____
- ל תלותיות - השורש והטיפול _____
- לא אל תביאנו לידי ניסיון _____
- לא משיכה הפוכה - שורשה _____
- לב מה לעשות לרפואת חולה _____
- לב פסוקי דזמרה _____

בענין חיים עם ה' יתברך ותכלית החיים

שלום וברכה לכבוד הרב שליט"א. ברישא אודה לרב על התשובות הקודמות שהרב כתב לי ועל כלל המאמץ שהרב משקיע למעני בכלל התשובות וההדרכה, יישר כח גדול מאוד. משמים ישלמו לכם כגמולכם הטוב. אשמח מאוד אם הרב יוכל לענות לי על שאלות נוספות, יישר כח!

שאלה:

1. בענין תכלית החיים.

בענין מה שהרב שליט"א כתב לי בפעם הקודמת ש"תכלית הכרה שלמה של הקב"ה" שהחילוקים בסוגי הדבקות הם בחיצוניות ההגדרות, ובפנימיות יש חילוקים דקים כל אחד לפי נשמתו, כמו בצורת לימוד סוגיא, ומה שהרב כתב לי שיש תכלית בערכין, אבל באמת מעיקרא צריך לדעת מה התכלית הסופית.

אז בעצם למעשה הגדרת תכלית החיים היא "הכרה שלמה של הקב"ה?"

וזה כוונת הרב שהרב מביא מהמסילת ישרים את ההגדרה של ה"דבקות?"

א"כ מה שייך חילוקים בין היסוד ושורש העבודה למסילת ישרים, ובכללות חילוקי סוגי הדבקות, הרי עד כמה שאני מבין הם דיברו על התכלית בהגדרתה הסופית והפנימית, ושם הרב כתב לי שוב חילוקים בדקות, והיה משמע לי מתשובת הרב דכוונת הרב שכל החילוקים הם בחיצוניות ההגדרות.

א"כ מדוע צריך לעבוד על תכלית בערכין, וגם אם נימא דצריך, האם צריך לעבוד על קביעתה בנפש, שהרי היא רק תכלית זמנית, או שמא מצד קביעת התכלית בנפש צריך לקבוע את התכלית הסופית, ורק בינתיים להכניס את הנקודה של התכלית בערכין, והיא פרט בתכלית הסופית?

וכן איך שייך לעבוד על תכלית בערכין (הן מצד לקבוע אותה בנפש, ואפילו רק מצד להציב אותה כתכלית כרגע לפעול על פיה), זה מאוד קשה, כשאני יודע שזה לא התכלית ממש.

גם אחרי שתכלית החיים קבועה בנפש, איך עובדים על לעבוד על פיה, וביחוד בהגדרות דורשות יותר, כגון לעשות רצונו יתברך, שיש יותר מהלך עבודה של התבטלות וקבלת עול מלכות שמים, "אנא עבדא דקב"ה", וכן לעשות נחת רוח, שהוא אש (כך הבנתי מדברי הרב), ונדרש רצון, ואיך מעוררים את הרצון, ולעשות כל המעשים לפי זה?

וכהמשך לשאלה קודמת, האם שייך גם כאן עבודה על הרצון בב' אופנים, של יצירת רצון או של גילוי הרצון הפנימי, כדברי התניא לגבי אהבת ה'?

תשובה:

1. לא, כל אחד מכיר דבק ונכלל בקב"ה לפי שורשו!

יש תכלית של סוף מעשה במחשבה תחלה, השקפה כללית. ויש תכלית למהלך הנוכחי! וכמשל לאדם שמסדר סדר יום, סדר שבוע וכו', וזהו תכלית פרטית.

נצרך להכיר שהאדם בנוי "בשלבים", ולא מיד לחטוף ולתפוס הכל! צריך בהירות בתכלית הכללית, ובהירות בתכלית בערכין, ולהכיר היכן נפשו נוטה ומה מדרגתו עתה, ועי"ז השכל מעורר הרצון לעשות ולהשיג את חלקו כראוי.

בכל ענין שייך מבחץ פנימה, קנין או גילוי הדבר שגנוז בתוכו.

שאלה:

2. בענין חיים עם ה' יתברך.

נבנה אצלי, באופן חלקי לפחות, איזה מהלך של חיים ביחד עם ה' יתברך, מתוך גישה של להתקרב לה' וליצור איתו יתברך שמו קשר פנימי (כמובן שאני רק בקצה קצהו ויש לי עוד דרך ארוכה מאוד וה' יעזרני), אני לא זוכר בדיוק כיצד סובב ה' יתברך את הגורמים שהביאו לכך, כמדומני שנגרם בין היתר מהיחידות שהייתה לי בחמלת ה' עליי בתקופת הסגרים של הקורונה, וכן בהכוונת שיעורי הרב (ואני מוקיר על כך לרב תודה גדולה מאוד), וכן מענין תכלית החיים, ומענין צורת התפילה - עומד לפני המלך, וכפי שכתב הרב לי להתבונן עם מי אני הולך לדבר וכו'.

אולם המהלך הזה יצר לי גם קושי גדול, שעיקרו הוא בתפילה, שכיוון שאני מתבונן עם מי אני הולך לדבר, וכן בתפילה עצמה, ובברכות, שמובא שייציר שאומר "ברוך אתה" כאילו עומד לנגד הקב"ה ממש, וכן בהודאה לה' יתברך, שאני מנסה להודות לא בהודאה יבשה אלא מתוך הכרה והתבוננות ממי קיבלתי את הדבר, יצר לי המהלך הזה קושי בענין, דמטבע הדברים בציור ובדמיון וכדומה בתפיסה בשכל אנושי בדרגה שלי הדבר גרם אף להצריך התגשמות מסוימת וכו' למען אוכל לתפוס המציאות בשכל. והן שמעצם הדבר אני מבין שזה חמור וזה לא רצון ה', שזה הרי א' מעיקרי המאונה, שהקב"ה אין לו גוף ולא צורת הגוף, ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, בנוסף לכך הדבר יצר אצלי ספיקות באמונה ברמה מסוימת, שכיוון שנוצרה התגשמות בדמיון, ובמציאות הרי אי אפשר לראות את הקב"ה או לחוש אותו בחוש גשמי, התערערה אצלי האמונה הפשוטה.

ומאידך גיסא, כשכל החיים הם בעצם, לפחות בשאיפה, שיהיו מופנים לה' יתברך, ושכל המעשים יקרבו אותנו אליו, כענין "דע לפני מע אתה עמל", במצוות, בשביל הקב"ה, בשביל להתקרב לקב"ה, לכאורה לא שייך בלי החלק הזה, כי בלעדיו, אני מתפלל עם עצמי, ועושה מצוות לעצמי, וכלל הדברים שלא מוביל לקרבה לה' יתברך, שהרי אני לא זוכר אותו בעצם בתפילה ובמצוות. איך הדבר יכול להוביל קרבה אליו.

תשובה:

2. כל פעם שעולה דמיון יש להכיר שזהו "דמיון" ואינו אמת, ולהתבונן שאם אפילו "מלאך" איננו יכול לדמיין כראוי, ק"ו את הא"ס ב"ה שהוא בלתי נתפס כלל וכלל. וכמו שאיני יכול לדבר עם בן אדם שאיני מכירו בטלפון, כן ק"ו אפשר לדבר עם הקב"ה בלי יחס של איך הוא נראה ח"ו, אלא מתוך הכרה בחמתו ומידותיו!

כדאי לחיות "פשוט", ויקר מן הכל!

אשמח מאוד אם הרב יוכל ליישב לי הספיקות, ולהנחותי בדרך ברורה ונכונה לקביעת האמונה הפשוטה בלב, והחיים עם ה' יתברך, ו"השוית", וכלל הענין בצורה נכונה, ברצון ה', ובמנוחת הנפש.

כמו כן, נודע לי שהמכתב מאלהיו עוסק ג"כ בענין זה, אשמח אם הרב יודע אולי היכן, וכן הרב יוכל להודיעני. וכמו כן, האם ללמוד ולעבוד על בלבבי במצב הזה יכול לעזור, או שאדרבא עלול לגרע.

ייער כח גדול מאוד!

שאלה:

3. מה ענין סוגיית דמיון למסכת יומא (בדף י"א, י"ב), לפי דברי הרב שלכל מימרא יש קשר למסכת?

תשובה:

3. יומא, יום הכיפורים, מסולק מן יצה"ר, מסולק מהמוות. וזהו מזוזות כמ"ש חז"ל, אותיות זז-מות.

שאלה:

4. בענין הבקשות בשבת. האם מה שהרב כתב לי ששבת זה לא זמן של בקשות, זה כל סוגי הדבקות, או בדווקא דברים שהם בתורת תחתונים וכיוצ"ב. אבל מותר לבקש דברים שהם מיניה וביה, כצורת החיים עם ה' יתברך, דברים שהם צורך שבת, כגון בקשה מה' יתברך למצוא ספר בקלות או להצליח ללמוד. או להבין או להידבק, וכיוצ"ב, כי קשה לי בלא זה, ואני מרגיש שאני מתרחק מה' מחמת שאני פחות זוכר אותו, ואני רוצה ליזכר שהכל ממנו יתברך שמו.

תשובה:

4. אפשר להקל לעשות כדרכך.

שאלה:

5. מה שהרב כתב לי שהאני של האדם נמדד לפי מדרגתו. א"כ מה הפשט של דברי הרב בדע את עצמך שהאני של האדם הוא הנשמה?

תשובה:

5. יש אני "בעצם" וזהו נשמתו. ויש אני "בגילוי", וזהו לפי מדרגתו עתה.

שאלה:

6. מה ההארה שיש בחנוכה, ומה בצורה העבודה על פיה?

תשובה:

6. זוהי שאלה כללית שיש לה פנים הרבה, ובכללות, הוד, הודאה.

שאלה:

7. עם איזו כלים אפשר למדוד מה השורש מהד' יסודות של המחבר בספרי עבודת ה' מוסר וחסידות וכיוצ"ב?

תשובה:

7. נצרך ידיעה רחבה ועמוקה בד' יסודות, ונצרך הכרה עמוקה בתורת המחבר לברר מה הם יסודותיו ומהו חוט המקשר של היסודות.

שאלה:

8. בענין דיבור בלימוד, האם דיבורים כ"נראה את זה לקמן", "הרב דיבר על זה בשיעור", ולשבח את החברותא וכיוצ"ב נחשב הפסק?

תשובה:

8. לא.

תודה רבה ועצומה לכבוד הרב. וכאן ברצוני להודות לרב בתודה עצומה עד מאוד על כך שהרב בעבר כיוון אותי ללמוד את הספר הקדוש "שם משמאל", מאוד התחברתי אליו, ולימודו הוא לעונג גדול עבורי ולמדריך נפלא בעבודת ה', יישר כח.

ואסיים בברכת הדיוט להצלחה בכל מילי דמיטב ושפע ברוחניות וגשמיות להורות את עם ה' בדרך הישר.

יישר כח,

אפריילכן חנוכה

עבודה בשינה בלילה

לכבוד הרה"ג שליט"א

לאחר דרישת שלום ואמת

שוב רצוני להודות מכל הלב על התשובות שכת"ר טרח לענות לי על השאלות האחרונות, ואשמח אם כת"ר יוכל לענות לי על השאלות דלהלן.

שאלה:

א. במכתב האחרון, בשאלה הג' שאלתי האם עדיף לישון בצד ימין ע"מ להיות מורדם בחצי השני של הלילה בצד ימין אע"פ שבחצי הלילה הראשון אהיה בצד ימין ולא בצד שמאל כדבעי, או להיפך, ואיני בטוח בכוונת כת"ר בתשובתו, שזה לשונו: "זה ע"פ הקבלה כיון שבחצי לילה ראשון יש יותר דין שזהו צד שמאל, ובחצי השני יותר רחמים שזהו צד ימין. צד ימין. עכ"ל. ואע"פ שכת"ר סיים בכפילות 'צד ימין' דמשמע דעדיף לישון בצד ימין, אמנם מכיון דלמחרת שולחי את השאלה בפקס הקב"ה זימן לידי ספר שנקרא 'קורות צדיק' (של רבי אליהו סאלימאן מאני זצ"ל המובא הרבה בבא"ח) ופתחתי אותו והעמוד הראשון (כמדומני) שפתחתי בו היה בפ"ב ושם באות כ"ב כתב וז"ל, אם בתחילת הלילה ישן על צד ימין, הוא משליט עליו הסט"א וסי' 'שמאל בעשותו ול"ו אחז לקר"ו לו', עכ"ל. ומשום זה הסתפקתי שוב האם באמת כוונת כת"ר היא שצריך לישון בצד ימין כדי להיות בחצי השני בצד ימין, או להיפך (ויש לציין שיש צד גם שאתעורר באמצע הלילה ואוכל באמת להתהפך לצד ימין).

תשובה:

א. צד ימין, ואם רגיל להתעורר באמצע הלילה סמוך לחצות, בצד שמאל.

שאלה:

ב. כבר שיתפתי את כת"ר בבעיה שיש לי לפני כמעט שנה, אני מקווה שכת"ר זוכר, בקשר לגבות ושערות שאני תולש נגד רצוני, וכן ה'קליקים' באצבעות שאיני מצליח להפסיק, וזה נובע לדעתי גם מלחץ פנימי בלב שיש לי באופן קבוע, שאיני יודע מקורו, ואמנם אז הלכתי למטפל רגשי ועזר לי מאוד וכבר כתבתי לכת"ר שהרגשתי שבשבועיים האלו אחר הטיפול היו הימים הכי יפים בחיים שלי, ובדיוק בתוך השבועיים האלו אז ראיתי את שיטת כת"ר בספר שאל לבי, ולא הלכתי שוב אליו, ואמנם הכל חזר, והתייעצתי עם כת"ר בכתב, וכת"ר כתב לי ללמוד הספר 'הכרה עצמית והעצמת הנפש' שאז יצא לאור, אמנם בתוך אי מנוחת הנפש הרגשתי שאין זה יכול להועיל לי מספיק, ושוב כת"ר נתן לי עצה, שלא הצלחתי לקיימה, ועכשיו לאחר שנה כמעט אני שוב חוזר לאחר 15 שנה של קושי (שכל זה מאוד מבייש אותי ומכניס אותי לבושה ועצבות ומרה שחורה וכל הנלוו אליהם), ואני אובד עצות, אני מרגיש שהפטרון נמצא קרוב, פשוט ללכת לטיפול כנ"ל, אמנם איני רוצה לעשות טעות, אמנם מאידך ראיתי כתוב בספר של כת"ר 'הכרה עצמית' בעמ' 368 וז"ל, "ואשר על כן, מומלץ לאותם בנ"א לגשת למטפל שהינו א. מקצועי, ב'. תורני, ג. בעל יראת שמים, ד. שיש לו רצון אמיתי לסייע לזולת, ה. ויש בו, לכל הפחות, קורטוב של אהבת ישראל בגילוי וכו'", עכ"ל. אכן כת"ר אז לא הציע לי ללכת לכיוון הזה, האם אמנם זה מה שכדאי לי לעשות, וא"כ הרי המטפל הנ"ל שהיית אצלו אדם דתי (וכל המשתמע מכך), וכל המקצועיים שמפורסמים שהם קרובים אליי הם כך, ומאידך אני מכיר אדם חרדי והוא רבי'ה בת"ת, ושומע להוראות גדולי ישראל וגם יודע להבחין בטעויות של הגויים, ומתייעץ עם ת"ח, אבל הוא יותר צעיר ממני וחדש בתחום (שנה - שנתיים), וממילא יהיה לי קצת קשה ללכת אליו ולהיפתח אצלו (וגם שאני מכיר אותו קצת, ולא נעים לי), אמנם אם כת"ר יאמר לי שזה הכיוון אז כך אעשה בל"נ, וא"כ מה עדיף.

תשובה:

ב. איני יכול להיכנס לפן המעשי למעשה!

תודה רבה.

יסורים

שאלה:

הרב כתב לי בעבר שחטא לשון חסרון, וכל יסורים שורשם חסר, או חסר כפשוטו, או להסיר תוספת שאינה ראויה, מה הכוונה להסיר תוספת שאינה ראויה?

תשובה:

כל המוסיף גורע. וכאשר מוסיף מה שאינו ראוי לו, נצרך להסיר זאת, ופעמים זה מוסר ע"י ייסורים. הוספה זו או הוספה של קדושה שלמעלה ממדרגתו, או ח"ו הוספה של יש לו מנה רוצה מאתים וכדו', כל תוספת דקלקול.

שלוש שאלות שונות

ב"ה, נר שביעי של חנוכה תשפ"ב

מורי ורבי

תשובת הרב הגיעני, ושימחה אותי מאוד. באמת שאי אפשר להודות, הכל מסתתר הרי בלב, אבל אם רק היה מדבר, היה הוא מראה כיצד שלבים רבים בסולם עלייתי נבנו מכוח זיכוי הרבים של הרב. מודה מאוד ומשתדל להזכיר בכל תפילה את שמו של הרב.

ברשות הרב, מספר שאלות.

שאלה:

א. מהי הדרך הנכונה של החזרה על הלימוד?

תשובה:

א. לקבוע זמן של חזרה בכל יום או לפחות בכל שבוע, חזרה קלה ומהירה בנועם ורוגע, ואפשר לימוד עם ניגון.

שאלה:

ב. אני חי עם אשתי בשלום ובאחוה ב"ה. הבעיה, חסר לנו נקודת עניין במפגשים ארוכים, כמו בשבת או בטיולים. היא יותר נוטה למעשי, אני יותר לחשיבה על החיים או נפש. ניסינו כמה דברים, אבל איננו שבעי רצון מהתוצאה. מה הרב מציע?

תשובה:

ב. כיצד לנסות לחפש לעשות איזה פעולה יחד, כגון פרויקט משותף של חסד וכדו'.

שאלה:

ג. אני לא חי נכון בנקודה הכלכלית. תמיד עומד על הגבול ביחס לשאלת הוצאות והכנסות, ולא פעם עובר גם במידה ניכרת את ההכנסות (אלף או אלפיים). רצוני תדיר לפעול באופן שאם אין כסף לא מוציאים, לזרוק את האשראי וכו', אבל אני נמנע מכך היות וקשה לי לצמצם את אשתי (מכניס אותה לעצבות). השאלה, איך הולכים בין הטיפות? (פעם שמעתי שיש מחד לצמצם, ומאידך לשדר שזה זמני ושתיכף הכל יעבור).

תשובה:

ג. אפשר לנסות לתת לה סכום מסוים מראש כל שבוע שתוציא לפי ראות עיניה והיא בעצמה צריכה להסתדר עם סכום זה.

בהערכה גדולה חנוכה שמח

הלסת שלי מעוותת

שאלה:

הלסת שלי מעוותת ובעבר קיבעה את עצמה בחלקה בתגובה לשינויים פנימיים. העצמות בפנים שלי למעשה זו והתיישרו טוב יותר והסנטר שלי התחיל לבלוט פחות. איך אעשה עבודה פנימית כדי להמשיך בתהליך של תיקון העיוות לחלוטין? הייתי חושב שאם זה כבר ישתנה פעם אחת לשינוי פנימי זה ימשיך אם אעשה יותר עבודה. אני גם סקרן אם אפשר לתקן קוצר ראייה בעבודה פנימית

תשובה:

רוגע פנימי ודיבור בשום שכל רגוע ושלו.

כן, ע"י ריכוז המחשבה ואזי הראיה המתפשטת מן המחשבה יוצאת מרוכזת יותר.

ניצוד צריך להסתכל על צדיקים

שאלה:

רציתי לשאול, גדלתי על ברכי אמונת צדיקים, אך מאידך, חינוכני, והתחדד בשנים אחרונות, שמי שעובר על סעיף קטן שו"ע, מקומו בגהינום ואין שום 'שוחד' של צדקות מופלגת וכדו'.

ועניין זה מאוד נשתרש בי, ולאחרונה משהו סיפר לי על האדמו"ר מאמשינוב שליט"א שעושה מעשים שאינם לפי שו"ע, כגון קידוש ביום ראשון, וכדו', ובהשקפתי אין מחילה על כך, אך מאידך שמעתי שגדולי הדור מחזיקים ממנו, רציתי לשאול את הרב כיצד צריך להסתכל על הדברים.

מקווה שאין התשובה 'לא להרהר על חכמים' וכדו'

ישר כח

תשובה:

הרב הנ"ל עובד ה' בתמימות ובישרות ובמסירות נפש מתוך אהבת ישראל עצומה. וכבר נשאל על כך ר' שלמה זלמן אוירבעך זצ"ל, והורה שאין לחשוש כלל וכלל!

מהמעט שהנני יודע הוא נוהג ע"פ ההלכה, אם כי לא לפי כל השיטות בכל ענין וענין.

מה המקור שדוד הרגו ליצה"ר בתעניות

שאלה:

מהו המקור לדברי חז"ל שהרב מזכיר שדוד הרגו ליצה"ר בתעניות?

תשובה:

בירושלמי (ברכות, פרק ט, הלכה ה) אמרו, דוד לא היה יכול לעמוד בו והרגו בלבבו. אולם לא מבואר שם כיצד. אולם מאידך מבואר שהתענה. ורבותינו פירשו שע"י תעניות אלו הרגו.

ע"ן מחשבות חרוץ לר' צדוק (אות יח). ודברי סופרים (אות כח). וצדקת הצדיק (אות סח). ואמרי מנחם (נ"ך, משלי, ג, לד). ושפתי צדיק (שבועות, אות מח). ושפת אמת (וישלח, ד"ה בזה"ק - בליקוטים. וכן ויחי ליקוטים). ובעבודת ישראל (חיי שרה, ד"ה והנה הימים).

הסתכלות על נר חנוכה

שאלה:

שלום לרב מה עדיף להסתכל על נרות חנוכה או ללמוד ליד הנרות? תודה רבה

תשובה:

תלוי במדרגת כל אדם בכלל, ומצבו באותה עת. ובלשון כללית, ראוי תחילה להסתכל, ואח"כ ללמוד, ולבסוף לשוב ולהסתכל.

שמירת הברית

שאלה:

שלום הרב,

אני שומר את הברית שלי יחסית עומד בזה, את האמת כמעט ולא נופל ברוך השם, אולי פעמים בודדות ברוב השנים האחרונות.

בכל מקום שבו אני נמצא אם זה עבודה או לימודים כולם מדברים על כמה שהם עושים עוברים על האיסור ולפעמים צוחקים עלי שאני מגביל את עצמי ולא נכנס לדברים האלה.

הבעיה שאני כבר מרגיש שהשמירה שלי חסרת משמעות, אני לא מבין את ההגיון של הזרע לבטלה. לגבר נשוי מותר בחיי אישות אף על פי שאין וולד ממצוות עונה ולכן גם אצלו רוב הזרעונים מתים.

אז חוץ מלסבול אני לא מבין מה הערך של המלחמה שלי, איך זה הגיוני שלאדם אחד יהיה מותר ל"השחית" תאי זרע כי זאת מצוות עונה, אבל לאדם רגיל יש איסור מוחלט שזה אותו דבר בדיוק מבחינה חיצונית.

אשמח להארה מפורטת. כמובן שאני לא מתכוון ליפול חלילה.

תשובה:

כבר הרחיבו בכך רבותינו שבכל חיבור אף שאינו מוליד בנים בגוף, מ"מ מוליד נשמות, ואינו לבטלה כלל וכלל.

בכללות כדאי לחפש מקום של תורה אהבה ויראה ולא לחיות בין הפרוצים, ועי"ז תזכה לעלות הרבה ולהגיע בס"ד לתכלית חיך!

היאך להשתמש בתשובות הרב

שאלה:

שלוי להרב שליט"א,
רציתי לידע כשהרב משיב תשובות עם הדרכות להשאל האם בדרך כלל זהו תשובה רק להשאל הפרטי או שהוא תשובה ציבורית וכללית איפה לנהוג ואינו רק הוראה פרטי להיחיד השואל. ויש נפקא מינא גדולה בכך האם תשובה לשואל אחד שייך גם למישהו שיש לו את אותו שאלה, או שכל אחד צריך לשאול את אותו שאלה והתשובה יכולה להשתנות בכל מקרה לגופו. האם כל אחד יכול להשתמש בתשובות הרב באותו רמה כשיש לו את אותו שאלה, או שכל אחד צריך לשאול את שאלתו להרב ולקבל תשובה פרטית שלו.

תשובה:

ברוב המקרים זוהי תשובה כללית, ובמיעוט המקרים זוהי תשובה פרטית. וזהו אחד מן הטעמים ששאלה אחת אפשר שיהיה עליה תשובות שונות.

קושי בחיי אישות

שאלה:

שלום כבוד הרב,
לגבי יחסי אישות וקיום מצוות עונה ופריה ורביה, יש לנו קושי מאד גדול לקיים יחסי אישות בעקבות פגיעה שאשתי עברה בילדותה הדבר מתבטא גם בקשיים פיסיים וגם בקשיים נפשיים. השאלה היא מה כדאי לעשות מכאן והלאה? איך לקיים מצוות עונה?

תשובה:

נצרך טיפול אישי, זהו אינו ענין לתשובה, נצרך טיפול!

נפש האדם בשיעורים על ארבעת היסודות

שאלה:

הרב מדגיש בשיעורים על ארבעת היסודות לנתח את הנפש לפי היסודות ולמצוא את המידה הרעה העיקרית. מה קורה בנפש שנראה שקלקלה הוא אובדן שליטה על כוחות הנפש שמתבטא בכל אחד ואחד מהיסודות, כלומר בסוגיא של מים קיימת התלהטות באכילה וחוסר יכולת להתנתק ממנה עד למצב של האבסה. באש התפרצויות של כעס, ברוח זה מתבטא בתנועה בלתי פוסקת ושינויי כיוון מהירים בעיקר במחשבה כלומר מחשבות טורדניות, ספקות וקושי לקבל החלטות. בעפר, עצבות קיצונית ריקנות וחרדות. בנוסף (אני לא יודע לאיזה מן היסודות זה שייך) קיימת תכונה בנפש שנראית לי קשורה לאותו שורש של רצון "לברוח" לשבור מוסכמות וגבולות, פחד מקיבעון ושגרה. האם הרב יכול לתת הכוונה באבחון הנפש דידן ודרך העבודה לתיקונה? האם באמת נראה ששורשן אחד או שיש כאן מספר סוגיות שונות? אציין שהקושי העיקרי הוא בקלקולים שנכתבו ביסוד המים והרוח.

תשובה:

הנני מציע לעסוק בסדר בסדרה של הכרה עצמית, ולדבוק בכח הטוב והחזק שבנפש, ועי"ז הנפש תתייצב חלקית בס"ד ואזי ההסתכלות על הנפש תתבהר יותר בס"ד. כרגע הנפש נמצאת בחוסר שקט חזק ולכך הכל מתפרץ ונצרך בדיקה יותר בפרטות באיזה חלק ההתפרצות מצויה יותר בכמות ובאיכות.

יהיה יותר קל לברר את הנפש כפי שנכתב שתחילה יהיה התחברות לכח הטוב והחזק בנפש.

יצירתיות ואסתטיקה בנפש האדם

שאלה:

שלום כבוד הרב, לגבי תכונות בנפש של יצירתיות ואסתטיקה והנאה מהתבוננות בדברים נאים. מה שורשן בנפש ומה הקלקול והתיקון שלהן?

תשובה:

פעמים זה הנאה שהדבר מאיר, וזהו אש. ופעמים זוהי הנאה מהיופי והיגרות אחריו, וזהו מים. ופעמים זהו הנאה מהצורה המסודרת, וזהו עפר. ופעמים זהו הנאה מהיצירתיות וההשראה לעשות זאת, וזהו רוח. נצרך בדיקה בכל מקרה מהו הקלקול ומהו התיקון לפי זה, כי הדברים רחבים וקשה לפרטם, אם תציין את הקלקול אשתדל לציין את התיקון.

שמות האמוראים ותורתם

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב.
ראשית תודה רבה על השיעורים החזקים והמחכימים ועל התשובות הנפלאות
רציתי לשאול את כב',
שמתי לב במהלך הלימוד שיש קשר בן המימרא לשם האומר,
אחת הדוגמאות זה בב"מ של רבי יצחק מגדלאה והוא שצבורים כמגדל...
רב יצחק אמר... מימרא שקשורה לשחוק
רב חסדא אמר מימרא שקשורה לחסד...
האם יש באמת קשר? או האם יש ספר שמדבר על כך?

תשובה:

כן, בודאי שם כל אמורא זהו מהותו, וכל תורתו רמוזה בשמו. ובפרט במימרא שעוסקת בענין ששמו גלוי יותר, והוא מימרא שהיא עיקר תורתו.

לא ידוע לי על ספר שעוסק באופן שיטתי, זעיר פה זעיר שם יש פירוש על מימרא פרטית לעצמה.

תיקון חצות לאישה

שאלה: האם מותר לאישה להגיד תיקון חצות בחצות הלילה?

תשובה: כן, אולם זהו חסידות, ונצרך בדיקה מדוקדקת אם זוהי מדרגתה.

מבט בקורותי לחיים

שאלה:

שלום הרב,

יודע אני ששורש הגאווה הוא בהכרה שכלום לא מגיע לי, אבל עם זאת הנפש שלי צמאה בלי לעשות חשבון לאהבה מהסביבה,

כבוד הרב אנשים מכעיסים אותי בכל מקום.

אני אדם של אמת.

הרבה אנשים סביבי עם בעיות נפשיות קשות, כמעט כל אדם ושום אדם לא רואה בכלל את הטעות שלו, אתן דוגמה מהעבודה, הבאתי לאדם עצה שבשביל לקבל קידום הוא צריך לשנות את התנהגותו ולהיצמד למומחים, כך שכרו יעלה ויהיה לו טוב יותר אך הוא כתגובה ענה שאני לא צריך לייעץ לו בעיקר שאני קטן ממנו בעשור, הוא פשוט השתיק אותי ומאז אני לא מדבר איתו די נפגעת,

אתן עוד דוגמה ברשותך, יש אדם בעבודתי שחושב שכולם צריכים להיות מושלמים והוא לא יכול לקבל שום טיעון אחר, הוא נתן לי מטלה אך לא פירט מה לא לעשות, אך בגלל שלטענתו לא הגדלתי ראש הוא הרים עלי את הקול מול אנשים רבים, עניתי לו שעשיתי מה שהוא ביקש ולא ידעתי במעשה שלי יצרתי בילבול, אנשים אחרים כן הצדיקו אותי וטענו שהוא בעל הידע היה צריך להבין שהוא יודע לאן דברים זזים ולכן היה צריך לפרט מראש.

אבל אני פשוט מאבד את עצמי, תמיד אני סובל מאנשים כי בתפיסה שלי הכל מבורא עולם ולכן אני חושב שאני תמיד לא בסדר והרוח שלי נשברת.

לעומתי חברים אחרים שלי בעבודה במצבים כאלה לא מכניסים כלום ללב שלהם ופשוט חושבים במוחם שהאדם השני ללא פירוט במילים גסות "דעתו לא מעניינת אותם" הם פשוט איכשהו לא לוקחים ללב ולא נפגעים.

הרב, בקצב הזה אני אשאר בעולם לבד.

אשמח פירוט מהם השלבים להכיל אנשים שמתנהגים בבהמיות, אך עלי לקבלם? לראות אותם כחסרי משמעות ולסבול בלבי?

האם דעתם קשורה לרמז מה' יתברך או שאני יכול לבטוח בה' שאני טוב בענין ואלו סתם ניסיונות של מידת הגאווה? תודה.

תשובה:

נצרך שינוי מבט על החיים, הינך רואה את החיים ממבט שגורם לרוב ככל הקושי. נצרך מבט של אהבה שמצורף לו אמת. אולם שחלק האהבה רחב וגדול הרבה.

המבט הביקורתי לעתה עתה יותר כדאי להפנות אותו פנימה אל נפשך הפרטית.

קבלת תענוג וחיבור לא"ס

שאלה:

שלום הרב,

למדתי הרבה יחסית, הקדמות לספר הזוהר, שערי קדושה, והרבה מהספרים שלך, עם זאת אני לא מבין.

בשביל להתחבר לא"ס צריך להתנגד לקבלת התענוג וכתוצאה מכך הרצון שלי אמור להיות גדול יותר. אך למעשה הנפש שלי נהיית חלשה ואין לי אפילו את הכוח לרצות ואני מרגיש מצומצם מאוד.

מצד שני אם אשמע מוזיקה או אראה דבר המוצא חן בעיני ואתאמץ באותו הזמן לזכור שזה כוח ה' אצליח להרגיש תענוג של אהבת השם וחיבור גדול שבוער בלב שלי ולכל הגוף.
אך הבעיה בשיטה הזאת היא שברגע שהשיר נמאס או הדבר שממלא קשה לי באמצעות במחשבה להתחבר לא"ס וההרגשה כאילו המנועים שלי נכבים.

אשמח שלשם שינוי לא תקצר בתשובתך ותיתן לי גם דוגמה מה אני עושה שגוי,
כי תענוג מאבד לי את הרצון ובשל כך אין לי את כוח להתחבר לא"ס
אבל שאני לא מקבל אני מותש נפשית ואין לי כוח לזוז.

מהי הדרך?

תשובה:

נצרך זיכור ועדינות נפשית, מחד לקבל תענוג באיזון נכון, ומאידך לדבוק למעלה מן התענוג, וכל זאת ע"י חיבור מהכח השכלי הפנימי השקט העדין והקר.

על מנת להתחבר ממקום שלמעלה מן התענוג, נצרך שקט שלווה ורוגע. שקט זה נקנה ע"י בנין השכל בעיון התורה הק' בכלל, ובהיות דאביי ורבא בפרט, לימוד של עדינות הסברות וההגדרות, וחיבור שכלי חזק לעדינות זו. ואזי אין עיקר החיבור מתוך תנועה ערה של הרגשה, אלא חיבור שכלי דק שבתוכו אור הנשמה. תפיסה זו נתבארה במורה נבוכים, חלק ג', פרקים נ"א-נ"ג.

שרשי אומות רדל"א וקורונה

שאלה:

א) איך השורש שהוא עם ישראל שהוא עם אחד ורוא דאחד מתחלק לשני הענפים שהם עשו וישמעאל, איך יצא דבר רע משורש טוב.

תשובה:

א. כבר נתבאר בדעת תבונות, שהעדר האור יוצר שורש לרע, ושורשו בצמצום ראשון שנסתלק אור א"ס.

שאלה:

ב) ועוד קשה כיון שישמעאל הוא פסולת דאברהם ועשו הוא פסולת דיצחק, וא"כ איך מישראל שהוא יעקב יוצא השני עיקרי האומות שהם עשו וישמעאל.

תשובה:

ב. כי יעקב קו אמצע, שלמעלה מאברהם ויצחק, עולה עד הכתר, ולתתא יוצא ענפים של פסולת.

שאלה:

ג) בשיעורי הרב "דע את מידותך" הרב הזכיר שהפסולת דיעקב הוא עמלק, וקשה לי איך מה השייכות בין עמלק ליעקב אם עמלק בא מזרעו של עשו, לכאורה רק ישמעאל ועשו נקראים פסולת של אביהם כיון שהם היו בניו של אברהם ויצחק אבל עמלק לא היה זרעו של יעקב וא"כ למה עמלק נקרא פסולת דיעקב.

תשובה:

ג. לא מצד שיצא בפועל מיעקב, אלא מקביל במהות ללכוחו, היפך קו אמצע, חיבור, עמלק, פירוד, רפידים.

שאלה:

(ד) לעת"ל כשיוחזרו הכל לאור א"ס ואז אהבת ה' מתפשט לכל הבריאה אפי' לרשעים האם זה כולל גם עמלק וערב רב. תשובה:

ד. עמלק דינו לבטלו, ושורשו בחלל הפנוי, ולכך יש דין להרוג את עמלק ולהפכו לחלל.

רק כאשר יאיר אור א"ס ויאיר אף במקום החלל, אזי יהיה אור אף בעמלק.

שאלה:

(ה) אם הכל שוה לעת"ל והכל נכללים ברחמי ה' ובאהבת ה' לכל ברואיו א"כ נמצא שצדיקים ורשעים וטוב ורע הכל יהיה אותו דבר וא"כ נמצא שבסוף כל התהליך לא היה עדיפות לבחור בטוב לעשות רצונו ית' כיון שבסוף הכל שוה וא"כ מה היושר בזה?

תשובה:

ה. עד סוף האלף העשירי יהיה שוני, האור שווה אולם יש שוני מצד הכלים!

שאלה:

(ו) בצד הקדושה הרב מבאר ששני שורשי החסידות היה חב"ד וברסלב והאחד על גביהם היה הבעש"ט, ובמקום אחר הרב אמר שחב"ד הוא חכמה דרדל"א וברסלב הוא בינה דרדל"א ואורו של משיח על גביהם הוא כתר דדל"א, וא"כ נמצא שהבעש"ט הוא אור של משיח שהוא כתר דרדל"א וא"כ מה החילוק בין אור הבעש"ט לאורו של משיח ששניהם הוא כתר דרדל"א.

תשובה:

ו. אור משיח, כתר בעצם. אור הבעש"ט התפשטות של פשיטות ותמימות מאור זה, אולם לא עצמותו.

שאלה:

(ז) האם מב"י ומב"ד אבחנות שונות בכתר דרדל"א שמב"ד הוא כתר דרדל"א ומב"י הוא חכמה דרדל"א.

תשובה:

ז. כן!

שאלה:

(ח) האם עולם השעשועים הוא חלק עליון בתוך עולם המלבוש וא"כ מלבוש תחתון הוא טיהרו עילאה ומלבוש עליון הוא שעשועים?

תשובה:

ח. נא להקשיב לשיעורים בספר נובלות חכמה. השעשוע הוא תנועה בין אור א"ס לגבול, ומזה נבנה המלבוש.

שאלה:

(ט) האם עולם שעשועים (מצידנו) מהותו תענוג במציאות הבורא או עצם הכרת הוייתו למעלה מתפיסת תענוג.

תשובה:

ט. הכרת הוייתו למעלה מתענוג, ושורשה "בי"ס הכמוסים במאצילן" שלמעלה ממדרגת המלבוש.

שאלה:

(י) ואם הוא הכרת הוי' ולא תענוג א"כ מה החילוק בין כתר לשעשועים.

תשובה:

י. כאשר כמוס במאציל זהו הכרת הוייה. כאשר נבדל, זהו שעשוע.

שאלה:

יא) הרב מבאר שקורונה היה בחי' חושך ולאחרונה הרב מבאר שסילוק הראשים בעולם הם בחי' מכת בכורות, ושזה היה במקביל לעשר ספירות, וא"כ נמצא שמכת בכורות עכשיו הוא כנגד הכתר וקורונה היה כנגד חכמה, וצ"ע דהרב היה מבאר שקורונה היה כתר דכתר וא"כ אם אפשר להרב לסדר לי את הדברים בקצת יותר בהירות, ואם אפשר להרב לבאר איפה שיש מכת מכורות עכשיו בעולם.

תשובה:

יא. היינו הקרירות היא גופא ביטול כל ראשית, כי כל ראשית והתחלה הוא תנועה חדשה, והיינו חמימות. והקרירות מבטלת כל התחלה חדשה! הכל מתפורר מראשיתו, וכל התפוררות שאנו רואים בעולם, זהו לא התפוררות בענף אלא בשורש, אולם לא נגלה עדיין כ"כ בבירור.

תורת הרב ותורת הרב מורגנשטרן

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א

אני מאד דבוק בתורת הרב והן בתורת הרב יצחק מאיר מורגנשטרן.

שאלתי את הרב אם אני יכול לשלב את השני דרכים, והרב אמר לי כן שאני יכול לשלבם, וא"כ השאלה הוא שמצאתי שינויים גדולים בין השני דרכים שנראה למיעוט דעתי יש פלגותא בין הרב שליט"א להרב מורגנשטרן מהו הנקודה הפנימית לשאוף איליו, שדעת הרב מורגנשטרן הוא שנקודת ההוי"ה העצמי היינו עולם השעשועים שהוא התענוג שיש בהוי"ה ואילו הרב סובר שהתענוג בכך אינו אלא כלי לזה או פועל יוצא מזה אבל העיקר הוא לחיות את ההוייה עצמה, כלומר התקשרות עמוקה לה' בלי שום קשר להתענוג שיוצא מזה.

וקשור לכך יש גם פלוגתא לענ"ד בין הרב להנ"ל בענין מב"י ומב"ד אם שורשם באריך או בעתיק (וכך אמר לי הרב להדיא בתשובה), ואם יהודה או יוסף עדיף, לא רק בעוה"ז אלא גם לעתיד, דלהרב שליט"א נראה שהעיקר הוא יהודה, ולהרב מורגנשטרן העיקר הוא יוסף, אם האא"ס עדיף או התוספת קישוט עדיף, ומיהו העיקר, רחל או לאה (להרב שליט"א נראה שהעיקר היא לאה, ולרב מורגנשטרן העיקר היא רחל, ודעתו הוא שפנימיות לאה הוא רחל), וגם רב מורגנשטרן מדבר הרבה על יחודים ושהו עיקר גלוי התורה דלעת"ל, ואילו להרב שליט"א היחודים אינם אלא חיה דיחידה אבל לא היחידה דיחידה שהוא הפשיטות בעצם.

ונקודות אלו אינם סתם נקודות קטנות אלא הם פלוגתא ביסודות ממש, וכיון שאני דבוק מאד הן בתורת הרב שליט"א והן בתורת הרב מורגנשטרן, לפעמים יש לי קושי על הסתירה בכך כיון שאני חי את ההגדרות האלה שהם סותרים זה את זה, אמנם תמיד אני זוכר מה הרב אמר שעבודתנו הוא כללית ההפכים ולראות האמת בשני הפכים ולדבוק בשניהם יחד ולהאמין ששניהם אמת ושזהו הגילוי הרדל"א באחרית הימים שהאדם יכול לחיות בסתירה מהו הנקודה הפנימית. זהו מה שאני מבין מתוך מה שלמדתי בספר קול דממה דקה וכמה תשובת מהרב.

האם הבנתי נכון, והאם זה דרך נכונה, האם יש לי לחיות בנקודת הסתירה ולדבוק שני האמיתיות או שזה רק יוצר בלבול על נפשי ובעבודתי כיון שהנקודה הפנימית הוא ספק אצלי מהו ויש בזה נפקא מינאות גדולות מאד?

אני יודע שרק עם הרב שליט"א אני יכול לדבר כזה, שאם אני היה מדבר כזה עם שום מורה דרך אחר התגובה יהיה "או צריך להיות כזה או כזה, אין כזה מושג של כלילית הפכים, האדם צריך שהיה לו מהלך ברור בעבודת ה'!" אמנם כיון שהרב חי במקום כלילת ההפכים וגם הרב יכול לכבד ולהחשיב את דעתו של שני על אף שהרב סובר אחרת, אני יודע שאני יכול לדבר עם הרב כזו ולברר מה ה' שואל מאיתי, ושהרב רק יאמר לי מה שהוא טוב בעבורי באמת. ואשרינו שיש לנו רבי כזה. ותודה רבה עמוקה להרב מכל הלב.

תשובה:

הגדרת נפלא!!!

בזמן הגדלות יש לכלול הדרכים, בשעת הקטנות יש לברר להיכן אתה יותר נוטה, ולחיות עם צד זה.

שאלות בפנימיות

שאלה:

א) הרב מסביר שיהודה ששורשו בלאה הוא כח התמימות של יעקב, והוא כח התפילה והפשיטות, ואילו יוסף ששורשו ברחל הוא כח הדעת וחכמה של יעקב, והוא כח התורה. וקשה לי דא"כ למה יהודה מכר את יוסף, זה היה היפוך התמימות, והיה יותר ראוי לכח הדעת וחכמה לרדוף אחר צד שכנגדו ע"פ משפטי השכל הק' כיון שהשכל והדעת אינו סובל התמימות.

תשובה:

א. הוא "הציל" את יוסף מן האחים.

שאלה:

ב) באריז"ל מבואר שלאה שורשה בראש שהוא המוחין ואילו רחל שורשה בחזה, בלב, במקום הרגשה, וא"כ למה יהודה בנו של לאה היה תמימות-לב ואילו יוסף בנו של רחל היה מוחין, לכאורה צריך להיות להיפוך.

תשובה:

ב. לאה קראה ליהודה מלשון הודאה - הוד. וזהו מצד ששורש לאה בבינה - תבונה, והארתה "עד הוד אתפשטת", ונקרא כן יהודה, יהוה - ד, כמ"ש בסוטה. וזהו לשון של עצם ההויה. זהו לא מצד יחס מקומה ביחס לז"א, אלא ביחס של השורש בינה - תבונה, והבן.

שאלה:

ג) ידוע בספה"ק שהמפלה של עשו הוא ע"י כוחו של יוסף וכמו שכתוב ובית יוסף להבה וכו', וא"כ למה במדרש מבואר שיהודה הרג את עשו.

תשובה:

ג. עשו לשון עשוי וגמור, הויה שלמה, וכנגד כך עומד יהודה, הויה לעומת הויה. מכנגד כנגד עשוי וגמור, עומד יוסף, מלשון הוספה, והיינו גילוי שאינו עשוי וגמור, אלא יש כח הוספה.

שאלה:

ד) למה התורה סיפר הרבה על ראובן שמעון לוי יהודה יוסף ובנימין, והתורה לא מדבר מאומה על יששכר זבולון דן נפתלי גד ואשר.

תמיכת עולם התורה מהממשלה באמריקא

שאלה:

באמריקא הרבה מהעולם התורה כאן נתפרנסו מהממשלה שמאפשר רוב הציבור של לומדי תורה ללמוד בשוב הדעת, ולרוב אברכים מסתמא לא היו יכולים ללמוד בשוב הדעת (או ללמוד בכלל) אם לא היו מקבלים כסף מהממשלה, וכן הכולל הגדולה כאן מקבלים הרבה כסף מהממשלה מחמת שהכולל יש בו אלפי תלמידים ונחשבים כמו אוניברסיטה שהממשלה מכיר ומחשיב כמו מקום שראוי ליתן להם המון כסף, והראשי ישיבות רואים זאת כחסד מה' שתומך הישיבות בגלות. השאלה הוא שבא"י יש גלות ערב רב והבני תורה נמצאו בגלותם לקבל פרנסה ותמיכה מהערב הרב, וכל ירא שמים מוסר נפש על כך לא ליטול כסף מהערב רב ככל האפשר. אמנם באמריקא אנו נמצאים בגלות אדום, האם זה סוגיא שונה מתמיכת עולם התורה בא"י שהוא ע"י הערב רב כיון שכאן הוא עשו-אדום או שזהו אותו סוגיא ממש, והאם באמת יש לנו למסור נפש לא ליטול כסף מהם? מהו ראוי לציבור באמת, ומה ראוי להיחיד? יש כאן רק ראש ישיבה אחד שסובר שאין לקבל כסף מהממשלה, אמנם הוא דעת יחיד וכל הראשי ישיבות סברו שיש ליטול מהממשלה כדי לתמוך ישיבות וכוללים. מהו האמת?

תשובה:

איני מצוי ובקי בעדינות של הענין, ואשיב בכללות. כל שאין שליטה בכל דהו, יש מקום להקל, אם כי בודאי עדיף לקבל ממקור טהור יותר.

משפחה שלא יכולים לאכול מאכלים מסוימים

שאלה:

שלום להרב,

יש משהו מאוד מוזר במשפחה שלנו. ביחד יש שישה ילדים במשפחה שלנו. בנים רביעי ושלוש בנות. משום מה כל הבנים במשפחה שלנו לא יכולים לאכול מאכלים מסוימים. אנחנו לא יכולים לאכול ירקות או דגים והרבה סוגי מזון אחרים. אנחנו לא אלרגיים למזונות האלה, אבל מהיותנו ילדים קטנים מאוד נגעלנו מהמאכלים האלה ואם נכניס אותם לפה נקיא. עם זאת, גם אמא, אבינו, ושלוש אחיותינו יכולים לאכול את כל המאכלים כמו אנשים רגילים. רק לנו הבנים יש את הבעיה הזו. בגלל זה אמא שלנו חייבת להכין ארוחות רבות ושונות לכל הילדים השונים בבית, כי אם לא תרצה, בניה היו תת תזונה.

האם הרב יכול בבקשה להסביר לנו:

1) מה המשמעות הפנימית לבעיה זו

2) מהיכן נובעת הבעיה

3) איך אפשר לתקן את זה?

תודה להרב מראש

תשובה:

זה נובע מתורשה טבעית גופנית, אין צורך לעשות מכך ענין.

מציאות חן

שלום לכבוד הרב שליט"א

מתפללים ונמצא חן בעיני אלוקים ואדם יש לי כמה שאלות בענין של מציאות חן

שאלה:

א' מה ההבדל בין מציאת חן בעיני אחרים וכבוד בעיני אחרים?

תשובה:

א. כבוד תלוי במעשיו של האדם, חן לשון חנם, בבחינת "לא כחל ולא שרק ויעלת חן".

שאלה:

ב' האם אפשר לפרט בכללות ענינו של חן לפי הד' יסודות?

תשובה:

ב. אש - חן במאור פנים. רוח - חן בתנועות. מים - הגררות ומשיכה. עפר - יציבות שאפשר להישען עליה.

שאלה:

ג' מה הם האופנים המתוקנים של השתמשות במידת ביקוש החן?

תשובה:

ג. שלולי החן הדבר חיובי, והחן נוסף על גביו. והוא בחינת מתנת חנם שבאה אחר שכר, ודו"ק.

שאלה:

ד' מהו הדבר והיפוכו בענין החן?

תשובה:

ד. אמרו בספ"י, היפך חן - כיעור.

תודה רבה על כל היקף ההדרכה שהרב מדריך את הכלל, ואני תפלה שנזכה לאור תורתו של הרב עוד ועוד עד ביאת גואל במהרה.

סגולה בלימוד התורה וסגולה בחנוכה

שלום לרב ותודה על הטרחה,

שאלה:

א- האם לימוד גמרא מביאה יראת שמים ואם כן למה האם רק מצד הסגולי שבלימוד?

א. כן, אם לומד כראוי! גם סגולי וגם מצד בירור רצון הבורא, כמ"ש בנפה"ח. וגם מצד העמדת "גדרים" בלימוד, שזהו שורש היראה.

שאלה:

ב- יש סגולה שהרבה אנשים כותבים פתק בקשות ומתפללים ושמים את הפתק בחנוכה אחרי היום השמיני ולא פותחים עד שנה אחר כך האם הרב מכיר דבר כזה? תודה רבה

תשובה:

ב. לא.

הדרכת חתנים

שאלה:

אני ערב חתונת בני ואני מאוד מתלבט לאיזה מדריך לשלוח אותו כי הרבה מדריכים אפילו הנראים כיראי שמיים מוסרים הדרכה המובילה לגיהנום כפשוטו. לכן אני שואל איך אדע על מי אפשר לסמוך שמעביר הדרכה בדרך התורה?

תשובה:

יש לברר מהו התוכן הנלמד ע"י אנשים "מבינים" ש"מכירים" עולם זה. במקביל לכך אם יש פתיחות בינך לבן, אפשר לשוחח עמו אח"כ ולדייק את מה שצריך דיוק!

כמו כן תלוי מאוד מי הוא בןך ומהו מדרגתו! ולפ"ז לפנות לראוי לפי מדרגת בןך. לא הכל תלוי ברצון ההורים!

מהיכן נובע רצון חזק לזכות לעוד ילדים

שלום וברכה כבוד הרב!

שאלה:

זיכני ה' יתברך בחמלתו עלי בחמישה ילדים. אני בן ארבעים וחמש ובת הקטנה שלי בת 11. אני מרגיש כבר שנים רצון גדול לזכות לעוד ילדים אבל איני זוכה לעוד ילדים, אבל מחשבה זו מעסיקה אותי כל הזמן ואני מתפלל לה' לזכות לעוד ילדים. אבל אשתי לא רוצה ללדת עוד ילדים מכמה וכמה סיבות, מחמת הגיל ומחמת העבודה שעובדת בה, ועוד. אבל מחשבה זו מעסיקה אותי כל הזמן ואני מתפלל לזכות לעוד ילדים. מה ה' רוצה שאני יעשה שאמשיך להתפלל על ילדים או שאני אתמקד בה שיש לי זהו. בכל אופן רצוני לדעת מהיכן נובע הרצון החזק הזה לזכות לעוד ילדים שזה תופס לי את המחשבה והדיבור לה' יתברך על ענין זה כמעט על בסיס יומי. האם מחשבה זו טהורה או נובע ממקורות לא טהורים.

תודה רבה כבוד רב.

תשובה:

רצון של "הרחבה", כדאי יותר להפנות רצון זה להרחבה פנימית בעיקר!

הדרכות בעבודת ד'

שלום לכבוד הרב,

מזה תקופה אני לומד את מאמר הקיווי להרמח"ל אחת לשבוע, בשב"ק. ההבנה שלי את הדברים מתחדדת, ב"ה, אך לצערי אינני מרגיש שינוי פנימי כתוצאה מלימוד המאמר, גם לאחר עיסוק רב בו. להלן שאלות שהייתי שמח לתשובת הרב עליהן, בנוגע למאמר ולעבודת ד' בכלל:

שאלה:

א. האם על מנת לחוות שינוי יש הכרח להתחייב לעבודה משמעותית בנושא (כמו שכתב הרב בספרי בלבבי א-ב), וממילא, מי שאינו פנוי לכך, יוכל ללמוד את המאמר אך מבלי לפתח ציפייה לשינוי?

תשובה:

א. שינוי משמעותי, כן.

שאלה:

ב. כאשר אברך מבקש להתחזק מתוך מאמר/ספר מסוים, או לעבוד על נושא מסוים, מהו השלב (אם בכלל) בו עליו להבין שעליו לחפש את מבוקשו במקום אחר, או לעבוד על נושא אחר, מאחר והוא לא חווה שינוי כתוצאה מלימודו/עבודתו?

תשובה:

ב. נצרך בדיקה מעמיקה האם זהו חלקו בעבודתו לעת עתה. כי פעמים האדם עוסק בטעות בדבר שאינו שייך לחלקו עתה. וכן פעמים אופן העיסוק אינו מדויק, ולכך אינו רואה פירות בעמלו. לאחר בדיקה זו, פעמים צריך לנסות לעבור לענין אחר.

שאלה:

ג. האם יתכן מצב שהשינוי שאברך חווה הוא סמוי, והוא אינו מודע לו? חוויתי חוויה דומה, בה הפסקתי ללמוד באופן עיוני ספר מסוים, מתוך הנחה שאינני מושפע על ידו די הצורך, ומיד כשהפסקתי - חוויתי ירידה. כך הבנתי שהתרומה של הספר קיימת, אלא שהיא מצטברת וסמויה.

תשובה: ג. כן!

שאלה:

ד. האם יש מבחן על פיו ניתן לבחון אם ישנה השפעה חיובית מספקת על האדם? אני שואל את השאלה מתוך הנחה שאם אדם שקוע בעבודה משך תקופה ארוכה, והשינוי שחווה מינימלי ביותר, עליו לשקול את המשך דרכו.

תשובה:

ד. יש מבחן לאחר תקופה, לראות מה השינוי ב"דעה", ומה השינוי בתפיסת הלב. וכן מבחן שמפסיק לזמן מה, ורואה מה פעלה הפסקה זו.

שאלה:

ה. שאלה דומה בעניין התפילה - האם כאשר אדם מתפלל על נושא מסוים, עליו לדעת מתי עליו להפסיק? אני חושב שיש משהו מתסכל בתפילות רבות על נושא מסוים מבלי שאדם חווה שינוי, אך אולי זה גופא מה שהשם מבקש.

תשובה:

ה. עיקר תכלית התפלה אינו התוצאה שתקובל תפלתו, אלא בנין הקשר עם הקב"ה ע"י חסר זה. ולכך כאשר אינו חש שתפלה על הדבר יוצר לו קשר יותר עם הקב"ה, יתפלל על הענין רק לפרקים, מדין תפלה על חסר לצורך השלמתו בעיקר.

שאלה:

ו. האם נכון בתפילה שאדם יתמקד בנושא תפילה אחד לאורך היום או לאורך תקופה, ולא בכמה? בעבודת ד' אנו יודעים שזו ההוראה מפני שאם אדם יעבוד בכמה אפיקים במקביל ספק אם כוחו יעמוד לו. להבדיל - לקב"ה לא חסרות ישועות. לכן שאלתי היא מה למעשה בעניין התפילה.

תשובה:

ו. לאורך היום יתמקד בנושא אחד, ובכל פעם שיש צורך פרטי לאורך היום יתפלל על הצורך באותה שעה שנצרך. מלבד כך פעם אחת ביום יתפלל על כל צרכיו בפרטות.

ישר כוח גדול לכבוד הרב שליט"א, וחנוכה שמח!

הדרכה לחיבור דקדושה

שאלה:

כבוד מורנו הרב שליט"א,
ראינו את תשובת הרב שהתפרסמה בשו"ת השבועי וישב, אודות הגמ' על בנתיא דרב חסדא, ושאל השואל הפשט בזה כי נראה שנוגד גדרי הקדושה. והרב השיב לו בקצרה בזה"ל: "כל שרחוק מן התאוה, כן צריך לעוררה לצורך חיבור דקדושה". וזה החזיר אותנו למה ששאלנו את הרב בעבר על ההדרכות לחתנים בדורנו, שהרב כתב לנו שבדור פרוץ זה שינו גישה וכו', ונראה לנו עתה שבתשובה זו על בנתיא דר"ח הרב גילה עוד טפח בענין זה, כי גם מה שמלמדים הגמ' הזו לכל החתנים בשווה ומעמידים זאת כצורת החיים הנכונה לכתחילה ובדווקא, אין זה נכון, וגם זה מכלל מה ששינו גישה בדור זה, כי נראה מהתשובה שישנה הסכמה במידת מה עם השואל ששאל שזה נוגד גדרי הקדושה, רק שהרב מבאר שזה נאמר רק למי שרחוק מן התאוה, שבלא התעוררות זו לא יוכל לקיים המצוה. האם נכון הדבר? נשמח מאוד אם הרב יראה לנו את הדרך וירחיב עוד בענין זה, וכיצד ההנהגה למי שאינו רחוק מן התאוה, ואיך הוא לקרוב? אנא יורנו ויאלפנו בינה צורת ההנהגה לפי מדרגות בני האדם, מן הרחוק אל הקרוב, ושכמ"ה.

תשובה:

כבר אמרו רבותינו עד שיאכלנו באיסור יאכלנו בהיתר. ולכך כל שיש חשש שאם לא יקבל תאוותו יבוא ח"ו לידי איסור, ראייה, הרהור, שז"ל בחלום ויתר על כן רח"ל, בוודאי יש לו לאכול בהיתר, ובמקביל לכך לזכך חומרו וגופו. כמו כן יש לבדוק את מדרגת האשה ולפעול בשום שכל בעדינות ובחכמה מחד לספק צרכה, ומאידך לשמור על גבולות הקדושה כראוי.

ולהיפך ישנם שפרושים נפשית מן הענין, או מפני זיכוך חומרם, או מפני דבקותם בקב"ה ובתורתו, או מפני אופי כעילוי וכדו', ואצלם נצרך לעורר התאוה לצורך הקדושה בשום שכל כפי השיעור הנצרך שיהא לבו דבק בה כראוי, וכן לצרכה. ואלו השייכים לממוצע בין הנ"ל, יש להם להשתמש עם כח התאוה שכבר מצויה בהם מחד לאכלו בהיתר כנ"ל, ומאידך להשתמש בו ככח לחיבור נפשי, כי זהו תכליתו, וזהו לשם שמים, מלבד כוונת פרו ורבו, באופן ששייך פו"ר.

בקשה להשתמש בחומרים של הרב

שאלה:

שלום רב,

אני בונה עכשיו סדנא לעזור לנשים להתחבר לעבודת ד' שלהן גם בעבודה (למרות שלפעמים נדמה שבעבודה מנותקים מעבודת ד', יש עבודה לעשות גם שם), ובשיעורים אני מתבססת גם על דברים של הרב מהספרים ומהאתר. האם מותר לי? אכתוב כמובן שהדברים מגיעים מהספרים ומהשיעורים של הרב. אבל לקבל אישור והסכמה (או להיפך), חשוב לי מראש שלא יהיו ח"ו קפידות. תודה רבה ותזכו למצוות!

תשובה:

מותר 100%

חן אשה על בעלה

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. איך אישה מוצאת חן בעיני בעלה על פי התורה?

תשובה:

א. הולכת אחר תאוות לבו, כלומר שעומדת על נקודת פנימיות רצונו.

שאלה:

2. אם יש דבר שהוא רוצה שהיא תעשה ואין בו איסור הילכתי, והיא מרגישה שזה יכביד וקשה לה נפשית לעשות, האם יהיה לה מצווה אם בכל זאת תשמע לו בבחינת "לפום צערא אגרא"?

תשובה:

ב. יש לה מצווה, ובכללות נצרך איזון כראוי שההכבדה תהא לפי כוחה ולא הרבה מעבר לכך.

שאלה:

3. ואם זה דבר שאין בו איסור הילכתי אבל יש פוסקים שמחמירים אוסרים? מה עליה לעשות?

תשובה:

ג. כרצון בעלה!

מי נחשב עני על פי התורה?

שאלה:

שלום כבוד הרב,

רציתי לדעת מי על פי ההלכה נחשב לעני אביון?

ומי נחשב לעשיר?

(נפקא מינא לנתינת צדקה מתנות לאביונים מעשרות וכו').

תשובה:

מדין הש"ס, כן שאין לו מאתיים זוז, נוטל מתנות עניים. ולמעשה בנתינת צדקה, כל שדחוק לפרנסתו. ובדין מתנות לאביונים, יש מקפידים על אביון ממש, שחסר כל ותאב לכל.

להיות חלק מקהילה

שלום כבוד הרב

שאלה:

א. האם זה נכון שהרב נגד להיות חלק מקהילה?

תשובה:

א. לא.

שאלה:

ב. מה האיזון הנכון בלהיות חלק מקהילה הן מבחינתי והן מבחינת הרב של הקהילה? (כמובן שמדובר ברב צדיק שמוסכם על כל גדולי ישראל ועושה כל מה שהם אומרים וכך גם מורה לאחרים).

תשובה:

ב. חיים מקבילים, מחד בנין עצמי של אישיות פרטית, ומאידך שיתוף ועזרה לקהילה.

מהו החיבור הנכון להורדת נשמות

שאלה:

א. באופן כללי- מהי הדרך הטובה ביותר להורדת נשמות לעולם?

תשובה:

א. נא ללמוד אגרת הקדושה לרמב"ן.

שאלה:

ב. האם על ידי פתיחות, בלי כל מיני הגבלות צניעות, חשק תשוקה וכל מה שמותר - עושים, יוצא ילדים קדושים? (כמובן שמדובר בבני זוג שאוהבים אחד את השני). או על ידי הנהגת צניעות במה שאפשר, הגבלות מסויימות (מעבר לגדרי ההלכה- הכוונה כאן לחומרות פה ושם והתחסדיות) והשתדלות לקיים את הנהגות הקבלה- האם אז זה יותר עדיף (כמובן בבני זוג שאוהבים אחד את השני)?

תשובה:

ב. לא! יש לנהוג בקדושה כל אחד לפי מדרגתם.

תודה תפילה וזיווגים

שאלה:

א. האם זה נכון שמי שאומר תודה גם על הצרות שלו והייסורים שעוברים עליו יתמתקו הדינים באותם עניינים ובכלל?

תשובה:

א. כן, אם אומר זאת עם לב, שפיו ולבו שווים.

שאלה:

ב. אומר רבי נתן מברסלב (כמדומני) שאם אדם רואה חסרון במשהו- או שלא התפלל עליו מספיק או שלא התפלל עליו בכלל. לדבריו, הכל תלוי בתפילה אז איך זה מסתדר עם תשובת הרב שענה לי שיש פעמים שגם ריבוי תפילה לא יועיל?

תשובה:

ב. כבר אמרו חז"ל מפורש שיש דברים שזה תפילת שוא, ולא הכל נפעל ע"י תפלה.

שאלה:

ג. האם יש מצב כזה שאיש שהוא יסוד הרוח ידבר יותר מאישה שהיא יסוד עפר ? (אפילו שכתוב ש-9 קבין של דיבור קיבלו הנשים מתוך 10)?
האם ה' מזווג גם בני זוג שהם מאותו ייסוד ואותם תכונות ואפילו לפי סדר 4 היסודות הם זהים? אם כן- האם זה מיעוט או קיים הרבה?

תשובה:

ג. כן, כן, תלוי כל מקרה לגופו.

אשה שניה ולשאת שתי נשים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

א. אם לפני שהנשמה יורדת לעולם (כפי שמובא בזוהר הקדוש) היא מתחלקת לחצי נקבי וחצי זכרי, ואז שוב מתאחדת בשעת החופה והקידושין, אז איך זה יכול להיות שמותר לשאת שתי נשים? מי מהן היא החצי האמיתי שלו?

תשובה:

א. כי יש לו ב' חצאים, חצי עליון וחצי תחתון, כן היה ליעקב, חצי עליון לאה, חצי תחתון רחל, והדברים עמוקים.

שאלה:

ב. האם זה היה לכתחילה פעם בתקופת אבותינו לשאת שתי נשים? או שזה בשעת הדחק מסיבות מסויימות (של עקרות וכו')?

תשובה:

ב. כן, לכתחילה.

שאלה:

ג. האם כתוב איפשהו בתורה שצריך שתהיה לאדם אישה אחת בלבד כי היא החצי של נשמתו שהוא צריך להתחבר אליה? אם לא, אז איך הדברים מסתדרים עם הזוהר הנ"ל? מצד אחד שתי נשים ומצד שני כתוב שיש חצי נקבי אחד שמשלים? איך הדברים מתיישבים?

תשובה:

ג. לא, כנ"ל.

פתרון חלום

שאלה:

שלום וברכה,

רציתי לשאול את הרב בקשר לחלום שאני חלמתי כמה פעמים בשנה האחרונה שאני קופץ בחלום ואני יכול לעוף באוויר, אני לא זוכר את החלומות שלי ברוב הזמנים ולא מייחס לזה חשיבות אבל החלום הזה חזר על עצמו כמה פעמים והיה לזה הרגשה טובה בזמן החלום אני ישמח אם הרב יוכל לומר לי מה פשר החלום או לא לשים לזה לב, תודה רבה וחג חנוכה שמח,

תשובה:

איני יכול להיכנס לכך, מפני שע"ז רבים רבים יפנו לפתרון חלומות, וד"ל.

בעל שלומד עד שעה מאוחרת ומונע צרכי אשתו

שאלה:

אני האשה ששאלה איך אני יכול לכבד את בעלי על אף שהוא מתעצל הרבה ואינו עוזרת אותי בבית מחמת ההתמדה שלו וגם קם בעצלות ואינו מתפלל שחרית בזמן תפילה, ותודה להרב על התשובה שהיה מאד עוזרת לי, אמנם עכשיו יש לי שאלה חדשה ששכחתי לכתוב להרב: מה אני יכולה לעשות אם ע"י שהוא לומד הרבה זמן (על המחשב שלו...שאני רואה זה כהתמכרות למחשב ואינו נראה כמתמיד על הגמרא שלו...) עד שעה מאד מאוחרת בלילה ומחמת כך איני מקבל את צרכים הגופניים ונפשיים ממנו, באופן כללי מאד, ובפרט מחמת שהוא בא לחדר עייף עם אפס כח כ"כ ואינו מקיים מצותו והוא לא מעונין למלאות את צרכי, וכבר דיברתי עמו על כך הרבה והוא אמר לי שהוא רוצה להשתנות אלא שהוא פשוט אינו יכול לסיים לימודו בלילה עד שהוא סיים את הנושא שבו הוא אוחז. איך אני יכול לכבד אותו מחמת הנ"ל, ומה אני יכולה לעשות??

תשובה:

ראשית יש לכבד את הכרתו בחסרון וכן את רצונו להשתנות.

זאת ועוד. צריך לקבוע יום מסוים שבו יש זמן קבוע, ובע"ה הוא יעמוד בכך בקרוב.

פשוטו של מקרא

שאלה:

בס"ד

שלום לכבוד הרב שליט"א

רציתי לשאול האם הרב שמע על סערת ה"פשוטו של מקרא" שכמה רבנים של קהילת "עץ - בני תורה" הקימו קול זעקה על כך, והביאו דוגמאות למיניהם, אך אני אינני מקהילתם, ונוצר רושם שהם זועקים על כל דבר, ולכן אינני יודע לבחון הדברים לאשורם, אם הרב יודע במה מדובר אבקש מאוד אם יוכל בבקשה להביע דעתו בעניין הספר "פשוטו של מקרא" מבית "רש"י כפשוטו".

בברכה

תשובה:

איני מכיר כלל.

חינוך ליראת שמים

שאלה:

א. הרבה פעמים אני שומע עם ילד כגון בגיל 10 שלומדים אז אומרים מפחיד למה הוא לא משחק עם חברים כביכול נגד טיבעו ושלא יפרוק עול בסוף וכדומה האם יש ממש בטענות אלו?

תשובה:

א. צריך לבדוק כל מקרה ומקרה לגופו, נפש כל ילד וילד מה צרכיו.

שאלה:

ב. איך להוליד רצון בילד להיות ירא שמים והאם משנה הגיל? תודה רבה

תשובה:

ב. סיפור מעשיות על יראת שמים של חכמים, סיפורי אמת, מתוך הלב.

כלל ופרט וכלל

שאלה:

לכבוד מורנו הרב שליט"א

תודה רבה על הספרים שנכתבו ועל השיעורים שנאמרו והוקלטו, המשמשים כקשר הצלה בים החיים הרודפים והשוטפים, ונותנים מענה בכל נושא וענין להתעלות בתפיסת המחשבה עד כדי חיים שונים ומרוממים, וזכות הרבים תלוי בכם.

הרב אמר (בשיעורים על ספר דרך השם בהקדמה) שתבנית העולם והתורה הוא באופן של כלל ופרט וכלל, שהכלל הראשון הוא השורש לכל הפרטים שכלולים בו, ואח"כ נמשך ממנו ההתפרטות, ולבסוף כל הפרטים מתאחדים ונעשה כלל חדש שמאיר בו בתוקף כל הפרטים וזהו התכלית. עוד הוסיף הרב שהמוח של האדם הוא תובע את השורש שהוא הכלל הראשון, והלב של האדם תובע את התכלית שהוא הכלל האחרון.

עוד הזכיר הרב (באחד השיעורים הנ"ל) שכללות עבודת האדם פונה לשני כיוונים, האחד עבודתו הפרטית בעולמו הפנימי שלו ובזה הוא נבדל מכל זולתו, והשני הוא ביחס לכלל הציבור שבזה צריך להשתוות כולם במידת מה, כגון להתחזק בדבר מסויים בעת צרה וכדו'. - והדברים מכוונים עם מה שכתב הפחד יצחק (שבועות מאמר טז) על מה שאמרו חז"ל לפיכך נברא האדם יחידי, שיש שני קולות הבוקעים מתוך מאמר זה א. שהיחידות הוטבעה בכל אחד ואחד לפי שטבע המוליד בנולד, והשני שכולנו בני איש אחד ועל כן אנו מאוחדים יחד, ושניהם באים ממקור אחד ומסייעים זה לזה - 'הייחודיות' ו'האחדות'.

ואולי הדברים מכוונים גם עם מה שאמר הרב בענין כלל ופרט וכלל, לפי שאדם הראשון היה השורש היחידי והכלל של כל האנושות, ונמשך ממנו כל פרטי המין האנושי ועל כן הוטבע גם בהם הייחודיות לפי שטבע המוליד בנולד, והתכלית שיתגלה לעתיד לבא הוא שיש אחדות בעצם של כולם.

ולכאורה ענין הייחודיות והאחדות מקבילים לענין חסד ודין, שהחסד הוא התפשטות והאחדות שבין כולם, והדין הוא התפרדות של כל אחד בגבולו.

והנה בספר שם משמאל כתב אודות רבי אליעזר ורבי יהושע, שרבי אליעזר היה מתלמידי שמאי ושורשו דין, ורבי יהושע הוא חסד ורחמים (ועפ"י ביאר כמה דברים שנחלקו, והוסיף שזה נרמז בשמותיהם, לפי שהעזר והסיוע מהשמים ניתן אף ממידת הדין שהרי אלמלא הקב"ה עוזרו כו', אבל ישועה שהשם עושה לבדו כמו בקריעת ים סוף זהו רחמים).

ומעתה הדברים מכוונים עם מה דאיתא במדרש משלי (הובא במש"ח תחילת בראשית) דר"א אומר החכמה בראש ורבי יהושע אומר החכמה בלב, שהרי רבי אליעזר שורשו היה דין וזה בעיקר ענין הייחודיות, והוא מכח הכלל הראשון של השורש, משא"כ רבי יהושע שורשו חסד ורחמים וזה ענין האחדות שהוא התכלית, וכמו שאמר הרב שהראש תובע את השורש והלב תובע את התכלית.

האם אכן הדברים הולכים בדרך ישרה.

תשובה:

יפה מאוד! דין הוא התפרטות בבחינת התפשטות, אולם בבחינת צמצום, אור חוזר, הוא כלל.

ניצוד ומתי להתפלל על קברי צדיקים

שלום כבוד הרב,

שאלה:

1. מהו המקור שיש לומר בקברות צדיקים "בזכות הצדיק?"

תשובה:

א. זהו שאלה רחבה יותר, האם לפנות ישר לקב"ה, או דרך אמצעי, כגון צדיק או מלאך וכדו'. ומצד כך נחלקו האם ראוי לומר בסליחות פיוט מכניסי רחמים וכדו'. ועיין בהרחבה בנושא זה שליקט במחזור המפורש של הרב ויגרנט.

שאלה:

2. האם כל אדם יכולה להתקבל תפילתו בזכות הצדיק או רק אדם גדול בעל השגה שעשה הכנות מסויימות? מה האמת?

תשובה:

ב. מתקבל יותר, כל אחד לפי מדרגתו.

שאלה:

3. איך זכות הצדיק יכולה לעזור לכל כך הרבה אנשים בו זמנית? האם זה כמו "נר?"

תשובה:

ג. כן!

שאלה:

4. במקום היחיד בתורה שמוזכר הליכה לקברות צדיקים זה כלב ושם נאמר שביקש שיבקשו עליו רחמים האם זה לא מלמד אותנו שזהו הדרך הנכונה להתפלל בקברות צדיקים?

תשובה:

ד. יש תפלה, ואז יש לבקש בזכות הצדיק. ויש "יחוד", שמייחד נפשו עם הצדיק, ואז זהו בבחינת ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, וזה מה שעשה כלב.

שאלה:

5. ושנית אם כך כלב התפלל אז מדוע יש שמתנגדים חלקית לצורה של תפילה כך אלא מעדיפים את הצורה של תפילה "בזכות הצדיק?"

תשובה:

ה. כנ"ל, זהו כאשר עושה יחוד, התדבקות נפש בנפש, או רוח ברוח, או נשמה בנשמה, ואז מדבק עם הצדיק, וזהו כמו בחיי חיותו, ושם שייך שהצדיק יבקש עליו רחמים.

שאלה:

6. לא מצאנו שאדם הולך לצדיק חי ועומד לידו ומתפלל לקב"ה בזכות הצדיק (אלא או שמבקש ברכה או שמבקש שיתפלל עליו) אז מדוע בקברו מתפללים כך?

תשובה:

ו. כאשר חי, אזי מבקש מהצדיק עצמו, כנ"ל ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים.

ככלל, כל מקום מקודש מועיל יותר לתפלה, ובוודאי תפלה בסמוך לצדיק מועילה יותר.

שאלה:

7. היכן יש לעמוד בקברי הצדיקים? כמה רחוק אפשר להיות? האם אפשר אפילו לעמוד מחוץ לציון או הבית עלמין?

שאלה:

8. האם יש עניין להיות בתוך הארבע אמות? ואם כן מדוע?

תשובה:

ז-ח. או בתוך הציון, או סמוך לו ד' אמות, כל ד' אמות נחשב כאותו מקום.

שאלה:

9. הדלקת נר בתוך הציון שלא בתוך הארבע אמות זה כמו להדליק בבית או שזה יותר מועיל?

תשובה:

ט. כל שזהו מקום שדרך בני אדם להתקבץ שם לכבוד הצדיק, נחשב מקומו של הצדיק.

שאלה:

10. האם זה נכון שעדיף לבוא ביום ולא בלילה? ואם כן מדוע?

תשובה:

י. ביום או אחר חצות לילה, זהו זמן של חסד וזמן של רחמים.

ונצרך ש"העיקר" יהא פניה פשוטה אליו ית"ש, כי היא "יקרה מן הכל", "ובנוסף" לכך ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, וילך על קברי צדיקים לבקש בזכותם.

תודה רבה

קריאת כף היד

שאלה:

שלום להרב,

אני משהו שיש לו רצון גדול ללמוד על מבנה הנשמה ואני נהנה מלהעניק לאנשים בהירות גם על נפשם. אני מוצא שיש הרבה אנשים שמבולבלים לגמרי מה החוזקות והחולשות באישיות שלהם והם מוציאים אלפי דולרים על פסיכולוג שמנסה לעזור להם לגלות את עצמם.

לאחרונה גיליתי ספר שמסביר את החכמה של קריאת כף היד. הספר מתאר איך לראות את תכונות האופי של האדם על כף היד שלו וגם יכול לדעת עד כמה האדם בריא פיזית. ספר זה אין בו כפירה ואינו מדבר על דת כלל. זה רק אומר איך

לרכוש את החכמה הזו.

השאלה שלי לרב היא האם אני יכול לקרוא ספר כזה כדי שאוכל לעזור לעצמי ולאחרים להבהיר את נשמתם?
תודה להרב מראש

תשובה:

אפשרי, אולם נצרך זהירות רבה שיהא מכיר את מקומו, ואוי לו למי שהעולם טועין בו.

מהי הדרך לגדול ולהתעלות בתורה

שלום כבוד הרב,

יש לי מספר שאלות להבין את הדרך לגדול ולהתעלות בתורה שאמנם כבר נשאלה השאלה בתקופת התנאים, אך
התשובה שנאמרה לא כל כך מובנת.

שאלה:

א. מה שכתוב בגמ' "מה יעשה אדם ויחכם ירבה בישיבה ויבקש רחמים ממי שהחכמה שלו" צריך ביאור שהרי ראשית
הרבה עושים זאת ולא זוכים, מהו ההסבר לדבר?

תשובה:

א. פעמים לא מרבים כראוי, הן בכמות והן באיכות. ופעמים לא עמלו לקנות את מ"ח קנייני התורה.

שאלה:

ב. איך הת"ח שהרבו בישיבה לא ידעו זאת? (זה לכאורה דבר בסיסי מאוד כמו יסודי האמונה)

תשובה:

ב. היה חסר באיזון הנכון בין תורה לתפלה, עיין ר' יונה (משלי, ב, ד), אולם בודאי היה את שניהם. ובעומק נחסר הרצון
לתורה מפיו של הקב"ה, כי ה' יתן מפיו. עיין רסיסי לילה (אות נב).

שאלה:

ג. ושנית שלכאורה יש עוד כמה בדברים חשובים מאוד עוד לפני "הירבה בישיבה ויבקש רחמים" שהם מרכיב משמעותי
מאוד במי יחכם ומי לא ראשית זה שורשי נשמות שנית זה זכות אבות שלישית זה תפילות הורים על ילדיהם ועוד וזה לא
הוזכר, אם אפשר להרחיב בדבר שנבין ונשכיל את הדברים?

תשובה:

ג. נכון, אולם זהו "השורש" יחוד תורה ותפלה, ויתר על כן, הכרה ורצון לחכמת פיו ית"ש.

שאלה:

ד. ועוד דבר שיש עוד כל כך הרבה מרכיבים מסביב לאדם שצריך בשביל שיהיה גדול או אפילו בן תורה אמיתי וירא
שמים ובעל מידות טובות שזה מוגדר בלשון כללית סייעתא דשמיא ובפרטים זה שהאדם גדל בסביבה טובה למשפחה
טובה (ואפילו אם מדובר בבעל תשובה אז נצרך לקבל את שאר המרכיבים) ולומד בישיבה טובה (כ"ש אם אביו בנוסף
מלמדו או שיש לו מלמד פרטי וכו') ומקבל השקפה נכונה והקב"ה שולח לו את הרבנים הנכונים והחברים הנכונים
והחברות המתאימות ומזמן לו ספרים מסוימים שיחזקו אותו ועוד ועוד

תשובה:

ד. נכון, כנ"ל אות ג'. יש שורש ויש ענפים.

שאלה:

ה. מה שכתוב ברמב"ם על כתר תורה כל הרוצה יבוא ויטול מהו כוונת כתר תורה, האם ידיעת כל התורה או הכוונה שיהיה חלק מיושבי בית במדרש ויעסוק בתורה? אם הפשט הוא הראשון אם אפשר הסבר כנ"ל כיצד זה יתכן? מה האמת? האם באמת כל יחיד יכול להיות ת"ח גדול ולדעת ש"ס בבבלי וירושלמי ופוסקים וכו' וכו'?

תשובה:

ה. עיין שפתי כהן (שמות, כה, ג) עשרים וששה (שם הוי"ה, עולה כ"ו) גימט' "כתר תורה", והיינו גילוי הויה בתוך התורה. וכן עולה ב' פעמים יש (עיין פנים יפות, שמות, כא, י), והיינו דבקות היש הנברא ביש הבורא. והיינו תרי"ג מצוות עם ז' דרבנן, עולה כתר כנודע. והדברים ארוכים. ועיין מלבי"ם (רמזי המשכן, תרומה). ועיין בעל הטורים (יתרו, כ, יד).

שאלה:

ו. האם זה דבר שכל החיים יש לו את האפשרות וההזדמנות לכך (לא כפשוטו ממש כל החיים שממש כבר מבוגר אלא שנמצא בגיל נורמלי לגדול) או שזה דבר שניתן לו אפשרות בגיל מסויים ומשלא ניצל את ההזדמנות כבר לא תינתן לו עוד את הזדמנות להתעלות כראוי? דבר זה חשוב מאוד להבינו כראוי כי אם אדם מאמין ומבין שיכול להצליח ובאמת לגדול ולהיות ת"ח זה נותן לו כוחות לעשות ולפעול

תשובה:

ו. בכל דור ודור.

שאלה:

ז. האם כוונת הדברים הוא על כל דור ודור וגם על דורנו אנו שנמצאים בסוף הגלות? כי לפני הנראה לא נראה שיש כל כך סייעתא דשמיא אפילו בדברים ממש "בסיסיים"

תודה רבה לרב שמאיר את עינינו

תלותיות - השורש והטיפול

שלום לכבוד הרב שליט"א

חבר ביקש ממני לשאול את הרב את השאלה הבאה, אקווה שלא אחסיר פרטים.:

לפני חמש שנים הכרתי בחור שהיה קצת מסכן ודחוי, והיה קרוב לרדת ברוחניות לאינטרנט וכו', רחמתי עליו, והתחלתי ללמוד איתו חברותא כל יום, הבעיה היא שאותו בחור פיתח בי תלותיות באופן מוגזם, והיה קונה לי מתנות, ושולח לי לבית שווארמה וכדו', ואם לדוגמא לא הרמתי לו הפלאפון מיד כשהתקשר, מיד אמר לי: אינך אוהב אותי באמת, לכן לא ענית מיד וכדו'.

וגם היה תמיד שואל אותי: מה אשתך חושבת עלי ועל הקשר שלנו וכדו', ואישתי מספרת שכשראה אותה ברחוב היה אומר לה שלום, ואח"כ היה מספר לי שראה אשתי ברחוב ואמר לה שלום.

וכל תנועה ואמירה שלי אליו, מיד היה מפרש האם אני באמת אוהב אותו אם לאו, וכשראיתי שהעניין מוגזם פחדתי להמשיך הקשר, אך מאידך הרגשתי שאני מצילו ברוחניות, אך התחלתי לקצץ בקשר וללמוד איתו לא כל יום אלא כמה פעמים בשבוע, ואז אמר לי: אינך אוהב אותי באמת וכו' וכו', ותיציתי שאין ביכולתי, ושוב חזר ואמר כנ"ל וכו' וכו', והפסקתי ללמוד איתו בכלל, והיה הולך ומספר לאנשים שבגדתי בו וכו', ואנשים היו מתקשרים אלי ואומרים לי שאני רשע וכדו', וסכסך גם במשפחתי, שהלך לגיס אחד וסיפר שאני מאוד שונא אותו הגיס, ואח"כ היה בא אלי ואומר לי

שגיס פלוני מלכלך עלי וכו', ואח"כ עברתי דירה מעירו, וניתק הקשר לגמרי שלוש שנים, וכעת חזרתי שוב לעירו, ושוב התחיל להציף הכל, ולילך לאנשים בביהכנ"ס ובשכונה, והם מספרים שממש בוכה להם וכו', וניסיתי ליצור איתו קשר באופן חלש, אך הוא ממשי מרגיש שאני אישתי שבגדה בו, ואינו מוכן אלא לקשר הדוק ללא להסתיר ממנו כלום וכו'.

איני יודע אם כתבתי הכל כהוגן, עכ"פ שאלתו בפיו, שאלה:

1- מה שורש הרוחני נפשי של עניין התלותיות, תשובה:

א. פעמים חוסר בטחון עצמי. ופעמים שורש פנימי של תלות בקב"ה, ומתלבש באופן שפל. שאלה:

2- מה העבודה למנוע תלותיות, תשובה:

ב. מראש להעמיד גבולות ברורים, ומאידך לבנות את נפש הנ"ל בהדרגה לבנין עצמי. שאלה:

3- האם יש חלקי עבודה שקשורים אלי, ולא לזה שהוא תליתי, ואציין, שקרה לי בחיי לפחות תשע מקרים שאנשים פיתחו בי תלות מי יותר ומי פחות, אך לא ברמה מופלגת עד כדי כך, ואני מרגיש שאולי יש דבר שאני צריך לתקן, ולנתק כל קשר עשיתי בעל כרחי שראיתי שלא ניתן אחרת, אך חשבתי שאם ה' יצר בינינו קשר, אפשר שאכן יש קשר בנשמותינו ואסור לי לנתק הקשר על אף כל הנ"ל, האם יוכל הרב בבקשה להנחות בדרך הישר בעניין זה? תשובה:

ג. כנ"ל, גבולות ברורים, וכן תחושת הענקת כח לזולתו שעי"ז בונה את עצמו. באופן כללי ליצור מהלך של בנין זולתו ולא מהלך של עזרה. יישר כח לכבוד הרב!

אל תביאנו לידי ניסיון

שאלה:

אנחנו מבקשים ואל תביאנו לידי ניסיון, והלא התכלית של יהודי בעולם לעמוד בניסיונות תשובה:

היינו ניסיון למעלה ממדרגתו שנצרך לכך מסירות נפש על מנת להינצל.

משיכה הפוכה - שורשה

שאלה:

הבנתי מתשובות של הרב שגבר הנוטה להמשיך לגברים, (ואולי כן באשה שנוטה לנשים) זה בא מקליפת סדום. האם זה עניין גלגולים, ואם כן לכאורה האדם נולד כך, אם כן האם שייך בכך בחירה, או איזון ומה לעשות עם אדם שמרגיש כך ורוצה בכל אופן בנקודת הרצון לשנות נטייתו.

תודה רבה על כל ההשקעה מהזמן ומאמץ נפשי של מו"ר לענות לנו ולהדריך נפשנו בדור מבולבל.
תשובה:

פעמים זהו מחמת גלגולים קודמים, ופעמים מפני טומאת הדור. התיקון, ביטול הגאווה וביטול החיבור לתנועת הדור.

מה לעשות לרפואת חולה

נתבשר לי שבערב שבת בשבוע שעברה נחלה תלמיד חכם אחד מופלג בעירנו שמחבר ספרים על גילוי נקודת הפנימיות הלב, שגם מייחס את רוב דברי תורתו לדברי הרב (וגם הביא דברי הרב בספרו "נשמת המועדים"), הרופאים מצאו גידול מסוים בבטנו ואינם יודעים מה לעשות בעבורו, והוא זקוק לרחמי שמים.
שאלה:

(א) נא להתפלל ל....
תשובה:

א. רפואה שלמה.

שאלה:

(ב) מה אנו יכולים לעשות לזכותו שיהא לו לרפואה שלימה
תשובה:

ב. להרבות באהבת ישראל, ובמיעוט תאוה.

פסוקי דזמרה

שלום כבוד הרב,
שאלה:

1.

א. מה שכתוב במשנ"ב שהמדלג על פסוקי דזמרה או חלקו וכו' מהפך את הצינורות, מה כוונת הדבר?
ב. והאם זהו דבר שמשפיע להמשך החיים או רק באותו היום? ואיך ניתן לתקנו?

תשובה:

1.

א. השפע אינו יורד כסדרו.

ב. בעיקר על אותו יום.

ג. לומר פסוקי דזמרה עתה בכל יום בכוונה.

שאלה:

2.

- א. הרבה זמו שאיני מבין איך טוב יותר לדלג על פסוקי דזמרה כדי להתפלל עם הציבור הרי המדלג מהפך את הצינורות כנ"ל, דבר שנשמע חמור מאוד מה ההסבר לדבר?
- ב. האם זה מוסכם גם על המקובלים שיש לדלג או שזהו רק לפי הפשט ? ואם הם חולקים האם מותר לנהוג כמוהם?

תשובה:

2.

- א. כי תפלה בציבור פועלת יותר משפע פרטי כסדרו.
- ב. כך יש לנהוג למעשה.

תודה רבה

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה
במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]



טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net



שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

משפ' אליאס

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

ישיבה ראשית חכמה

רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים

לפרטים 052.765.1571



ניתן להשיג בחנויות ספרים הנבחרות בארץ עכשיו